

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

การทดลองที่ 1

1. หนังสือตัวทดลอง

หนังสือตัวของสุกรจากโรงฆ่าสัตว์ นำหนังสือมาตัดให้มีขนาด 21 x 30 cm. (ขนาดเท่ากระดาษ A4)

จำนวน 3 แผ่น/ 1 ซ้ำ ใช้ในการทดลองนี้ใช้ทั้งหมด 3 ซ้ำ/ เชื้อจุลินทรีย์ 1 ตัว

2. เชื้อจุลินทรีย์

เชื้อ *E. coli* และเชื้อ *Salmonella Typhimurium*

3. อาหารเลี้ยงเชื้อ

1) TSB-YE

2) TSA-YE

3) Peptone 0.1 %

4) Glycerol 30 %

4. สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

1) แอลกอฮอล์ (Alcohol) ความเข้มข้น 70 % และ 95 %

2) ยาเตร้าเวทแอโรโรซอล (Tetravet Aerosol) และ ยาเบตาดีน (Betadine)

5. เครื่องมือ

1) ตู้ถ่ายเชื้อ (Laminar flow)

2) ตู้บ่มเชื้อจุลินทรีย์ (Bacteriological Incubator) อุณหภูมิตู้บ่ม 37 °C

3) ตู้อบ (Hot-air oven sterilizer) ฆ่าเชื้อโดยใช้ลมร้อนหมุนเวียนภายในตู้อุณหภูมิ 180 °C (350 °F) เป็นเวลา 1 ชั่วโมง อุปกรณ์จำพวกเครื่องแก้ว

4) หม้อนึ่งความดันสำหรับฆ่าเชื้อ (Autoclave sterilizer) สามารถฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C (249.8 °F) เป็นเวลา 15 นาที

5) เครื่องชั่งอิเล็กทรอนิกส์ (Digital balancing)

6) ตู้อบไมโครเวฟ (Microwave oven)

7) เครื่องเขย่าสาร (Vortex)

8) ตู้เย็น

9) อ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (Water bath)

10) ออโตเมติกปิเปต (Automatic pipet) และ Disposable tip

11) ปากคีบ (Forcep), กรรไกร และมีด

12) ตะเกียงแอลกอฮอล์

13) ถังพลาสติก

- 14) ไม้พั่นก้านสำลี
- 15) ถาดโฟม
- 16) ตะแกรงใส่หลอด (Rack)
- 17) เครื่องแก้วและอุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็นในห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา
- 18) สำลี
- 19) Tip
- 20) Eppem droff

การทดลองที่ 2

1.สัตว์ทดลอง

สุกรในฟาร์มคัดเลือกสุกรขุนอายุประมาณ 6 เดือน สุ่มแบ่งพื้นที่บนผิวหนังสุกรเป็น 3 ส่วน (ขนาดเท่ากระดาษ A4) จำนวน 1 ตัว/1 ชั่วโมง

2.อาหารเลี้ยงเชื้อ

- 1) PCA
- 2) NaCl 0.85%
- 3) LST
- 4) BGLB
- 5) EC
- 6) EMB
- 7) Tryptophane broth
- 8) MR-VP
- 9) Koser citrate broth

3.สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

- 1) แอลกอฮอล์ (Alcohol) ความเข้มข้น 95%
- 2) ยาเตรตราเวทแอโรโซล (Tetravet Aerosol®)

ซึ่งประกอบด้วย ใน 1 กรัม ประกอบด้วยตัวยาสำคัญ คือ ออกซีเตตราไซคลิน ไฮโดรคลอไรด์ 40 มิลลิกรัม เจนเทอไมซิน ไวโอเลต 162 มิลลิกรัม (BOMAC LABORATORIES LTD, New Zealand)

- 3) ยาเบตาดีน (Betadine®)

ซึ่งประกอบด้วย povidone-iodine USP 10% w/v ; Mundipharma, Netherlands.

- 4) Kovacs reagent
- 5) Methyl red

6) 5% alcoholic α -naphthol solution (w/v)

7) 40% KOH

4.เครื่องมือ

1) ตู้ถ่ายเชื้อ (Laminar flow)

2) ตู้บ่มเชื้อจุลินทรีย์ (Bacteriological Incubator) อุณหภูมิตู้บ่ม 37 °C

3) ตู้อบ (Hot-air oven sterilizer) นำเชื้อโดยใช้ลมร้อนหมุนเวียนภายในตู้อุณหภูมิ 180 °C (350 °F) เป็นเวลา 1 ชั่วโมง อุปกรณ์จำพวกเครื่องแก้ว

4) หม้อนึ่งความดันสำหรับฆ่าเชื้อ (Autoclave sterilizer) สามารถฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C (249.8 °F) เป็นเวลา 15 นาที

5) เครื่องชั่งอิเล็กทรอนิกส์ (Digital balancing)

6) ตู้อบไมโครเวฟ (Microwave oven)

7) เครื่องเขย่าสาร (Vortex)

8) ตู้เย็น

9) อ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (Water bath)

10) ออโตเมติกปิเปต (Automatic pipet) และ Disposable tip

11) Loop

12) ตะแกรงใส่หลอด

13) สำลี

14) ถุงพลาสติก

15) ตะเกียงแอลกอฮอล์

16) ไม้พันก้านสำลี

17) ฟรอยด์

18) หนังสือ

19) เครื่องแก้วและอุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็นในห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา

สถานที่ทำการทดลอง

ทำการทดลอง ณ ฟาร์มสุกรทดลองและห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยาเนื้อสัตว์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์และประมง คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

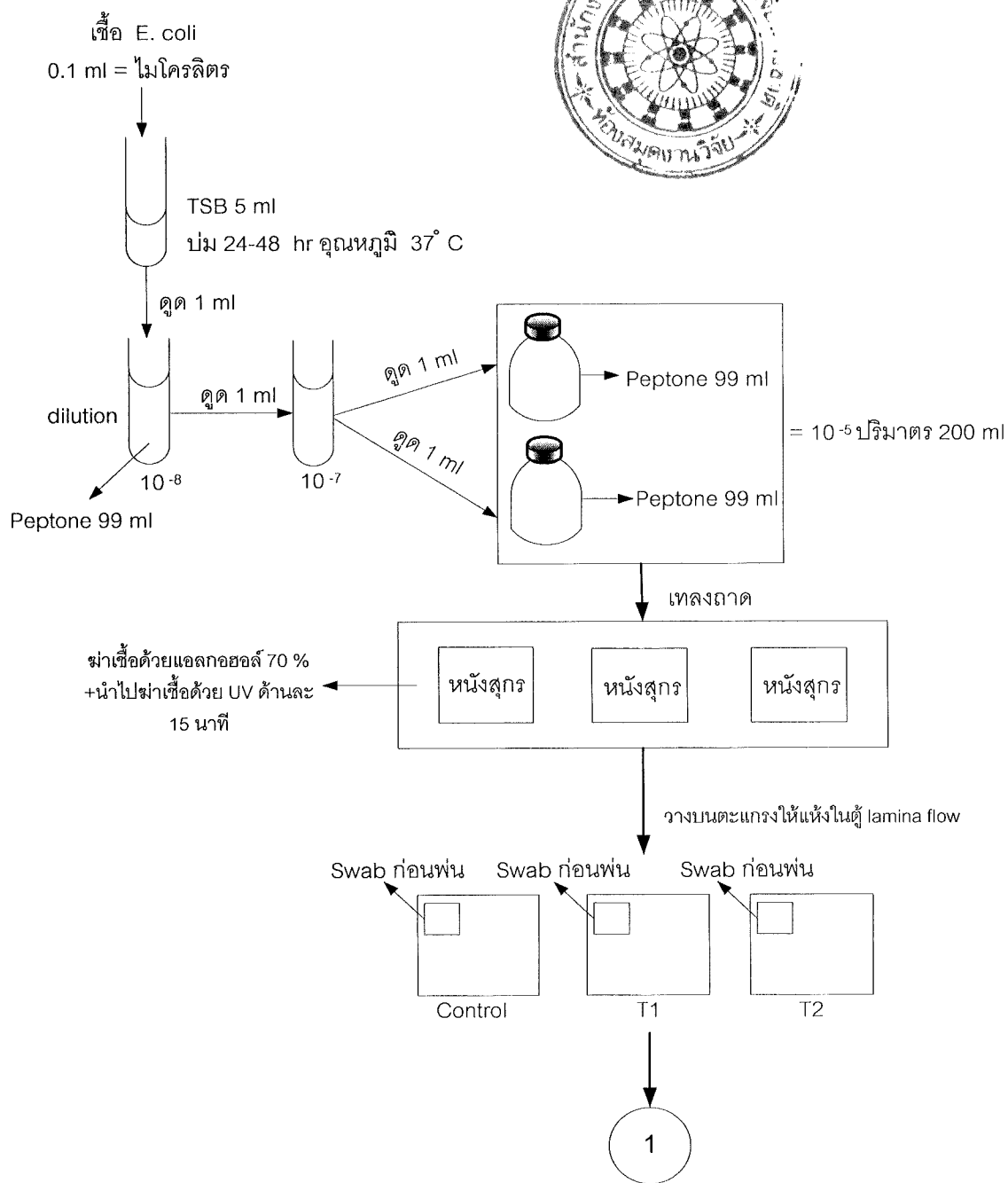
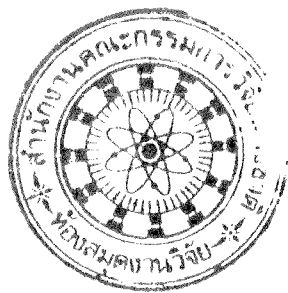
การทดลองที่ 1

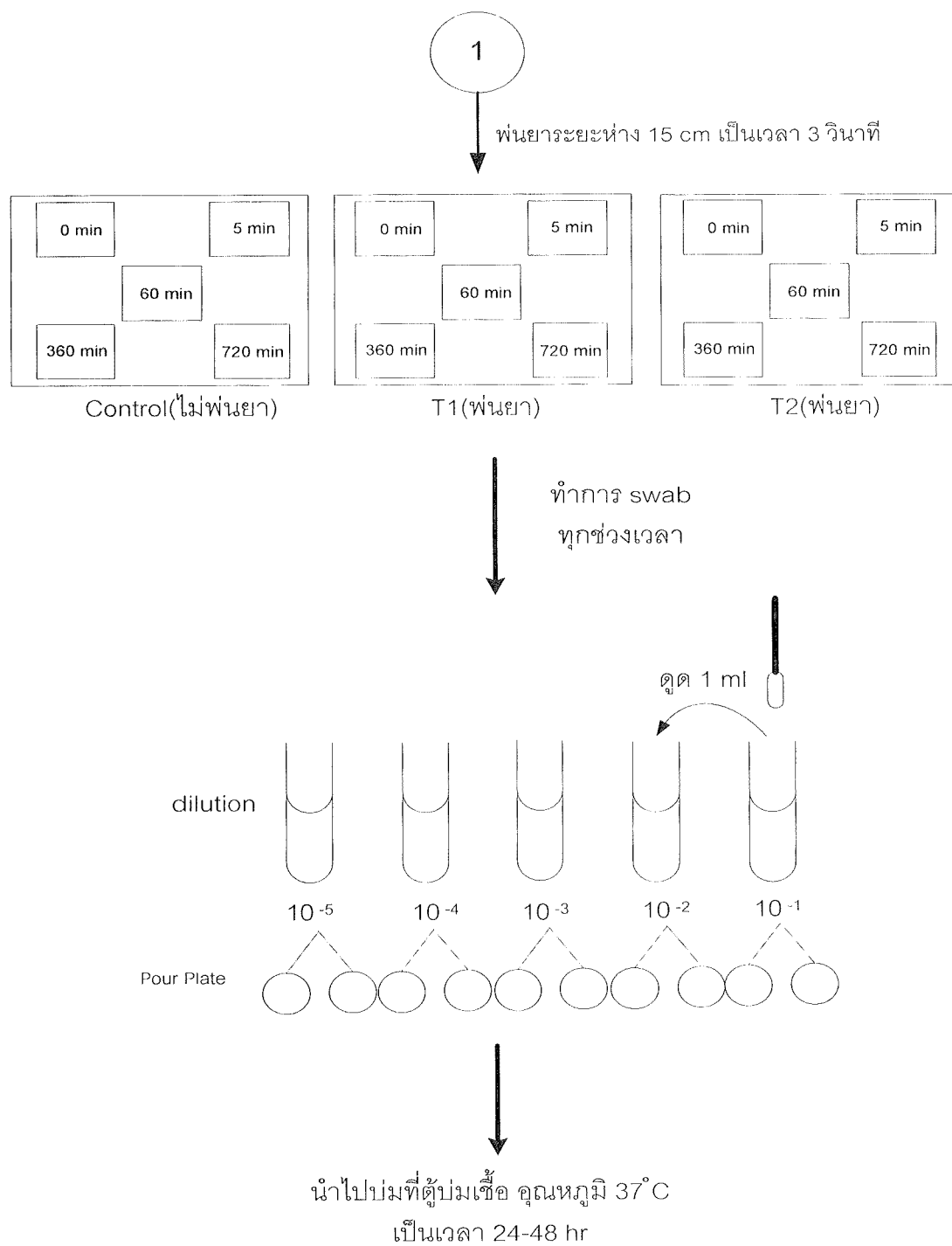
เปรียบเทียบประสิทธิภาพของยาออกซีเตตราไซคลิน (Tetravet Aerosol[®]) และ Povidone Iodine (Povidine[®]) ในการลดปริมาณเชื้อจุลินทรีย์บนแผ่นหนังสุกร โดยใช้เชื้อ *E. coli* และ *Salmonella Typhimurium* เป็นเชื้อทดสอบ

ทำการทดลองทั้งหมด 3 ซ้ำ โดยเตรียมแผ่นหนังสุกรขนาด 21 x 30 เซนติเมตร จำนวน 18 แผ่น สำหรับทดสอบด้วยเชื้อ *E. coli* จำนวน 9 แผ่น และสำหรับทดสอบด้วยเชื้อ *Salmonella Typhimurium* จำนวน 9 แผ่น การทดสอบด้วยเชื้อแต่ละชนิดแบ่งเป็น 3 กลุ่มการทดลอง ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุมไม่ได้รับยาใดๆ กลุ่มที่ 2 ได้รับยา Tetravet Aerosol[®] และกลุ่มที่ 3 ได้รับยา Povidone Iodine โดยแต่ละกลุ่มมี 3 ซ้ำ (แผ่นหนัง 3 แผ่น)

ทำการฆ่าเชื้อแผ่นหนังสุกรโดยการแช่แผ่นหนังสุกรด้วยแอลกอฮอล์ 70% แล้วนำมาผึ่งไว้บนตะแกรงให้แห้งสนิท เมื่อแผ่นหนังแห้งแล้วจึงย้ายมาบนถาดโฟมที่สะอาดและผ่านการฆ่าเชื้อด้วยแอลกอฮอล์ 70% แผ่นละ 1 ถาด หลังจากนั้นนำหนังสุกรที่แห้งแล้วมาผ่านการฆ่าเชื้ออีกครั้งโดยการฉายรังสีอัลตราไวโอเลตในตู้ฉายเชื้อ (Laminar flow) ด้านละ 15 นาที ทั้ง 2 ด้าน ทำการเตรียมเชื้อ *E. coli* สำหรับทดสอบที่มีความเข้มข้น 10^5 ปริมาตร 200 ml จากนั้นนำหนังสุกรมาจุ่มเชื้อให้ทั่วทั้ง 3 แผ่น วางบนตะแกรงให้แห้งในตู้ฉายเชื้อ ทำการแบ่งแผ่นหนังเป็นช่องสี่เหลี่ยมขนาด 5 ตารางเซนติเมตร จำนวน 5 ช่อง สำหรับการเก็บเชื้อในแต่ละช่วงเวลา คือ 0 นาที (ก่อนเริ่มการทดลอง) 5 นาที 60 นาที 360 นาที และ 720 นาที ตามลำดับ

กลุ่มที่ 2 และ 3 ได้รับการฉีดพ่นยาโดยมีระยะห่างจากผิวหนังสุกร 15 cm เป็นเวลา 5 วินาที ให้ทั่วพื้นที่การเก็บตัวอย่างทำโดยการใช้ไม้พันสำลีที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว (autoclave) ทำการเก็บตัวอย่างเชื้อ (swab) บนผิวหนังสุกรในช่องสี่เหลี่ยมขนาด 5 ตารางเซนติเมตร ที่ระยะเวลาต่างๆ นำไปใส่ในหลอดที่มี Peptone 0.1% ปริมาตร 9 มิลลิตร และทำการเจือจางที่ความเข้มข้น 10^{-1} , 10^{-2} , 10^{-3} , 10^{-4} , 10^{-5} , 10^{-6} , 10^{-7} และ 10^{-8} โดยแต่ละความเข้มข้นนำไปเทในจานอาหารเลี้ยงเชื้อจำนวน 2 จาน และนำไปเข้าตูบ่มเชื้อที่อุณหภูมิ 37 °C เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง นับจำนวนตรวจหาปริมาณเชื้อ *E. coli* และ *Salmonella Typhimurium* ทั้งหมดที่ระยะเวลาต่างๆ

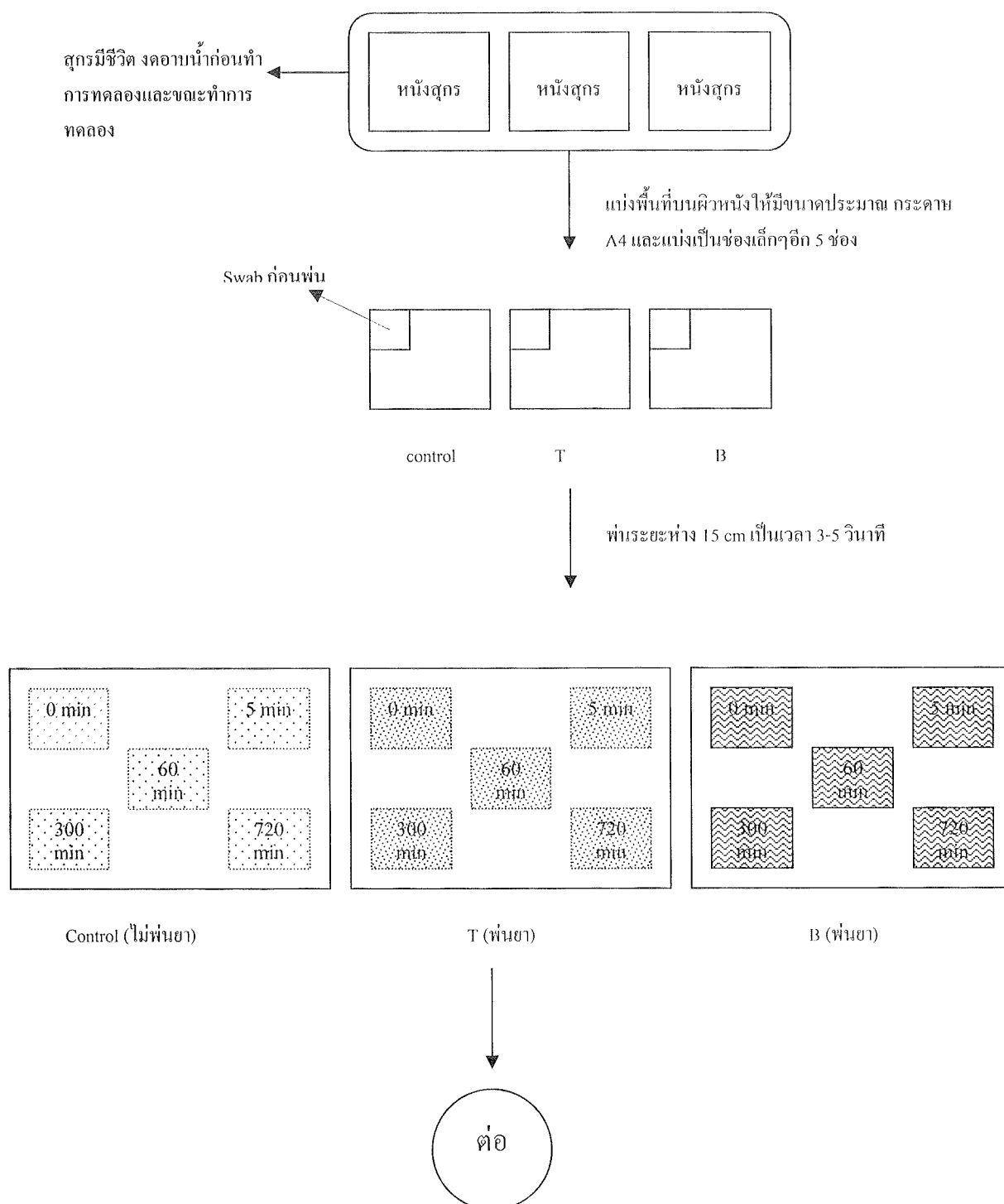
ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการทดลองที่ 1

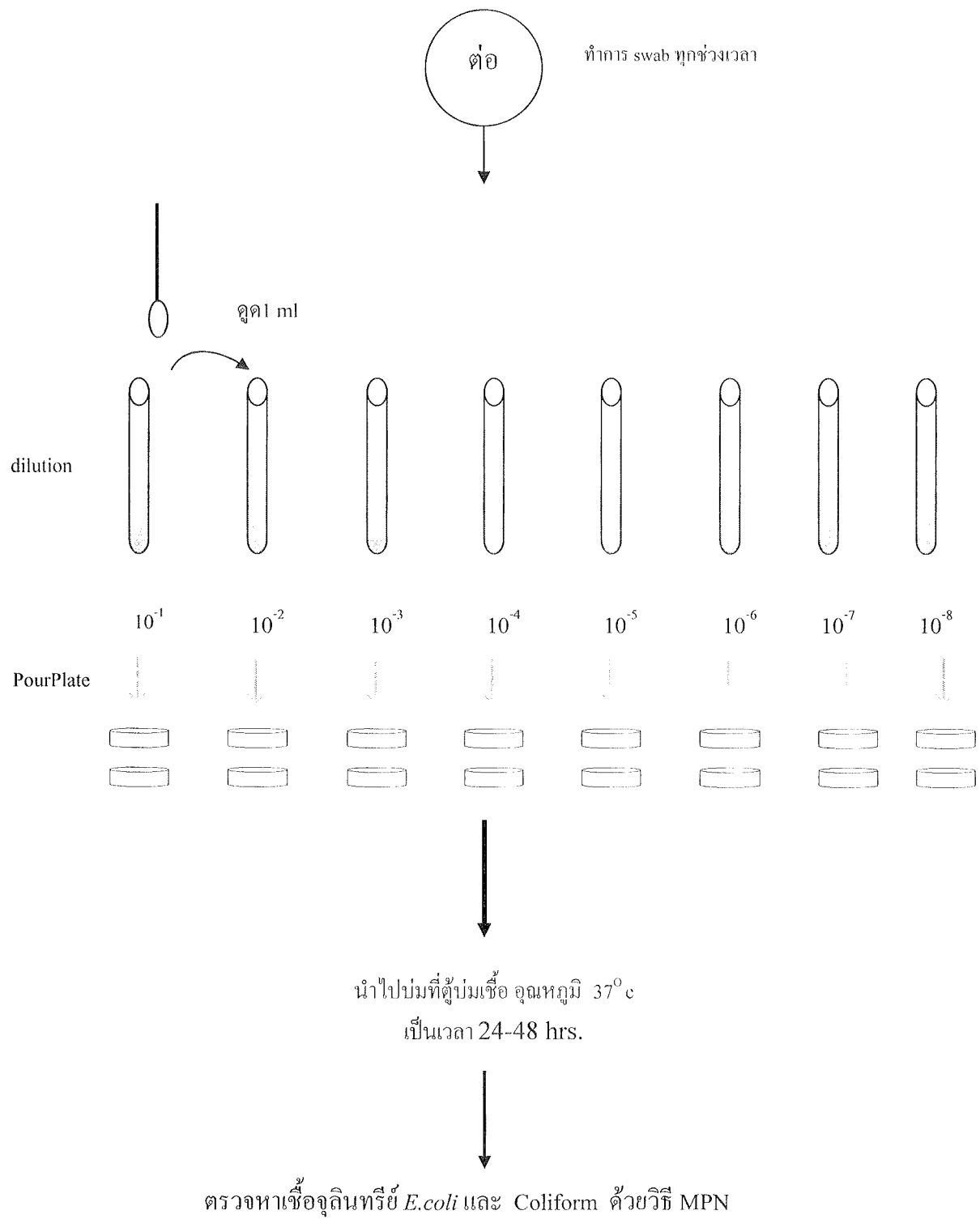
การทดลองที่ 2

เปรียบเทียบประสิทธิภาพของยา Tetravet Aerosol® และ Povidine® ในการลดปริมาณเชื้อจุลินทรีย์บนผิวหนังสุกรที่มีชีวิต โดยใช้ปริมาณเชื้อจุลินทรีย์รวมเป็นตัวชี้วัด ทำการทดลองทั้งหมด 3 ซ้ำ

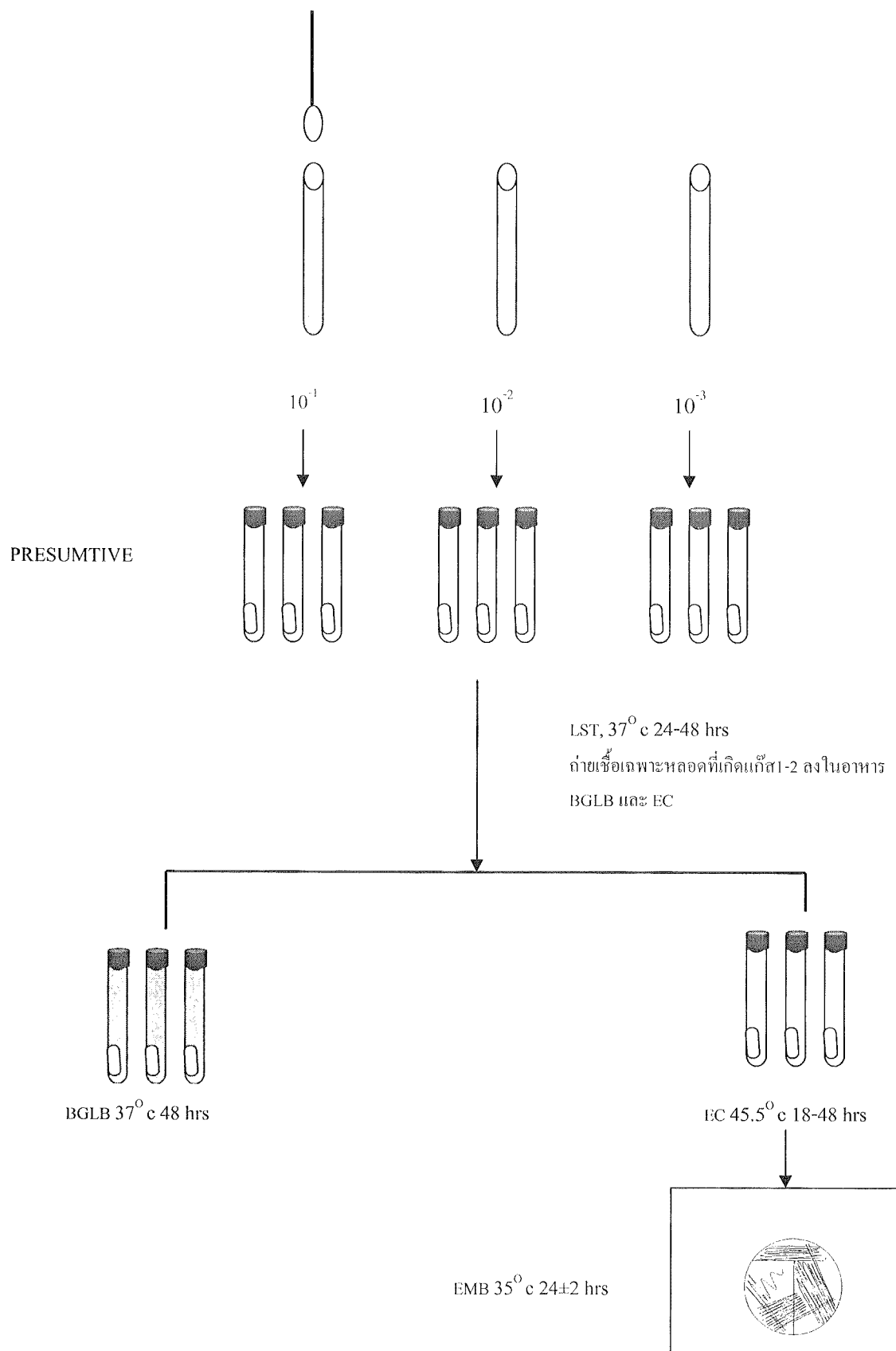
ทำการคัดเลือกสุกรขุนอายุ 6 เดือน จำนวน 3 ตัว ทำการงดอาบน้ำสุกรก่อนทำการทดลองและระหว่างทำการทดลอง ทำการสุ่มแบ่งพื้นที่บนผิวหนังสุกรบริเวณแนวกลางหลังสุกรจากด้านหลังไปหางขนาด 21 x 30 เซนติเมตร จำนวน 3 ช่องสำหรับ 3 กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับยาชนิดใดๆ กลุ่มที่ 2 ได้รับยา Tetravet Aerosol® และ กลุ่มที่ 3 ได้รับยา Povidine® แต่ละช่องแบ่งเป็นช่องสี่เหลี่ยมขนาด 5 ตารางเซนติเมตร จำนวน 5 ช่องสำหรับการเก็บเชื้อในแต่ละช่วงเวลาต่างๆหลังจากพ่นยา คือ 0 นาที (ก่อนเริ่มการทดลอง) 5 นาที 60 นาที 360 นาที และ 720 นาที ตามลำดับ ทำการสลับตำแหน่งของกลุ่มการทดลองในสุกรแต่ละตัวที่ใช้ทดลอง

กลุ่มที่ 2 และ 3 ได้รับการฉีดพ่นยาโดยมีระยะห่างจากผิวหนังสุกร 15 cm เป็นเวลา 5 วินาที ให้ทั่วพื้นที่การเก็บตัวอย่างทำโดยการใช้ไม้พันสำลีที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว (autoclave) ทำการเช็ดเชื้อ (swab) บนผิวหนังสุกรก่อนพ่นยา จากนั้นนำไปใส่ในหลอดที่มี NaCl 0.85% ปริมาตร 10 ml และทำการเจือจางที่ความเข้มข้น 10^{-1} , 10^{-2} , 10^{-3} , 10^{-4} , 10^{-5} , 10^{-6} , 10^{-7} และ 10^{-8} โดยแต่ละความเข้มข้นนำไปเทในจานอาหารเลี้ยงเชื้อจำนวน 2 จาน และนำไปเข้าตู้อบเชื้อที่อุณหภูมิ 37 °C เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง นับจำนวนตรวจหาเชื้อแบคทีเรียทั้งหมดที่ระยะเวลาต่างๆ ด้วยวิธี MPN (รูปที่ 2 และรูปที่ 3)

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการเก็บตัวอย่างจากสุกรมีชีวิต

ภาพที่ 3 แสดงวิธีการวิเคราะห์หา *E. coli* และ Coliform